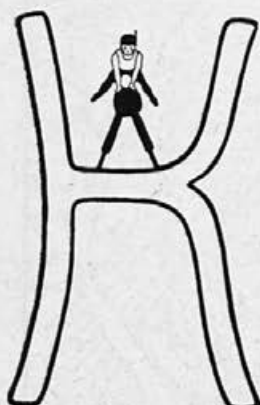

Poročni dar kralju.

*Sneg albanskih gora je morala kri raztopiti iz ran Tvojih
junakov.
Prepade v gorovju so okostja junakov do vrha napolnila,
da smo mogli preko Kalvarij do morskih bregov ...
Od tu pa so pota v šiře svobode ...
Kako so se jadra napela pod solncem svobodnim!
Kako nam sile kipijo, ko dvigamo težka kladiiva, da domu
očetov ustvarimo trden podstav!
V zaletu Sokola smo se pod zvezde vzpeli, da od tam prinesemo
zlata in milosti božje zase in za naše rodove bodočih stoletij.
Poglej ta jadra napeta, te sile kipeče, ta vzlet Sokoličev solncu
naproti!
Ali čutiš to himno dela in boja, ki danes šumi in buči kot
orkan razdivjanih moči od morskih bregov?
Od tu pa so pota v šiře svobode ...
Iz tega pohoda čuj nas, naš kralj:
Himna dela in boja — to naš je svatovski dar! —*

Sokolski znak.

ada postigneš 18. godinu i postaneš članom svojega sokolskoga društva, dobit ćeš i Ti sokolski znak i društvenu iskaznicu.

Članovi se međusobom pozdravljaju, pa i oni, koji se ne poznaju i, koji se nikada prije nisu vidjeli. Poznaju se po sokolskom znaku.

Pozdravi i Ti, Sokoliću, svakoga čovjeka, na kojem vidiš sokolski znak! — Tvoj »Zdravo!« neka dokazuje, da se i Ti ubrajaš među učenike krasne sokolske misli i da ćeš postati Sokolom, dobrim, poštenim, radnim, narodnim čovjekom.

Sokolskoga znaka ne može nositi, tko je nevaljao. Znaka ne može nitko kupiti, kao što se kupuju drugi predmeti; znak se dobiva jedino kod društvenoga odbora, koji ga može izručiti samo pouzdanja vrednim pravim Sokolima.

Slijedeći događaj, koji je zabilježio Jaroslav Nauman god. 1914., dokazuje kako se braća, koja nose sokolski znak, čvrsto pouzdaju jedan u drugoga.

*

Mjeseca augusta 1912. god. upoznao sam se u Jajcu u Bosni sa Nijemcem iz Njemačke, koji je sakupljao starine, starinske novce i znamenitosti sviju vrsta. Bio je strastven fotograf i turista, stari samac. Sve je već dijelove svijeta obašao samo je Sloveniju izbjegavao.

Opasan je kraj Slovenija. Nije poznao niti jednoga slavenskoga jezika. Počeo je učiti ruski, ali mu nije išlo. Engleski, francuski, talijanski naučio je, ali azbuke nije smogao. A njemački se u Ljubljani i drugdje po Sloveniji, kako kažu, ne smije govoriti.

Sustreli smo se prvi put kod krasnoga vodopada u Jajcu. Pogled ga je na te prirodne krasote tako uznesao, da me je oslovio. Uvidjevši da dobro govorim njemački, nije me više pustio iz ruku. Nagovarao me, da dodem stanovati u gostionicu, gdje je on odsjeo te me je najposlije prisilio, da sam prihvatio njegov ponudaj i nastanio se u njegovoj sobi.

Odmah mi je počeo tumačiti, gdje je bio i da dolazi baš iz Srbije i Crne Gore.

Preda mnom je rasprostro po stolu svoj plijen. U turističkoj torbi imao je neizmjernu količinu različitih predmeta, narodne nošnje sa šarenim porubima, tursku obrednu haljinu i između drugoga lijepu crnogorsku kapicu.

Smijući odmah mi je razjasnio, da je kapica crnogorski predmet, a druge stvari, da su većinom iz susjednih albanskih i srpskih krajeva.

Govorio mi je dosjetljivo o »selu« Cetinju. Crnogorskoga ponosa nije nikako mogao da shvati, pa i kako bi ga mogao shvatiti on, — sin toliko milijunskoga i najnadutijega naroda.

Ali uvrijedljivo nije govorio.

Tri smo dana išli skupa, tri krasna dana. U to doba razjasnio sam mu nekoliko naše narodne boje, protumčao sam mu, što je Sokolstvo i pobio sam mu njegove presude o Slovenima.

I rastali smo se nestalnim obećanjem, da ćemo se kojom prilikom posjetiti.

Poslao sam mu kasnije album razglednica iz naših krajeva.

S obratnom poštom primio sam krasan album grada Monakova (München) u Bavarskoj.

Dva mjeseca iza toga buknuo je balkanski rat — te je srpska i crnogorska vojska imala neočekivane uspehe.

Baš primih od njega dopisnicu iz Stuttgarta. Pisao mi, da je počeo shvaćati onu atmosferu, koju je promatrao svoje vrijeme u Crnoj Gori i u Srbiji.

Aha, sada ti crnogorska kapica nije više tako smiješna.

Obećao mi je, da će me sigurno posjetiti.

I s proljeća bio je ovdje.

Vozio se kroz Ljubljanu u Italiju.

Išao sam na kolodvor da ga dočekam i prvo što je bilo upitao sam ga, da li je učinio oporuku, buduć se je usudio doći u Ljubljanu.

Na tramvaju pustio sam ga, da zahteva vozni listić u njemačkom jeziku — onda sam ga poslao u slovenski dućan, gdje je u njemačkom jeziku mogao da sve nakupi. — Divio se.

Poslije podne razgledali smo Ljubljanu. Išli smo na grad i u park. Divio se opet. Naveče posjetili smo kazalište. Divio se po treći put.

Noćio je u hotelu i rano smo se ujutru sastali na kolodvoru, da se odvezemo k starinskim grobovima na Gorenjsko (sjeverni dio bivše Kranjske) za koje se je zanimao. Na kolodvoru sam opazio, da sam zaboravio u hitnji kod kuće sat.

U vagonu rekao sam mu, da nemam sata — a nato me je on preplasio: sat je doduše imao, ali već jučer mu je prestao ići. — Što sada?

Vrijeme za naš izlet bio je tačno odmjereno — kako da idemo bez sata na vlak? To je nemoguće!

Njegov se sat nije htio opametiti — sav trud zaman.

No, možda će mi se posrećiti, da uzajmim od koga na postaji kakav sat

Nudao sam kao legitimaciju oružni list, nudao jamstvo — sve zaman. Tko je imao sat, nužno ga je trebao za se ili pak se nije u nas — pozdao.

Jedan je imao »zlatni« drugi »kao uspomenu« i »ta znate, vrag nikada ne miruje, jedan sat sam več izgubio.« —

Nismo si mogli pomoči. Trebat će zbilja ispitivati ljude na njivama.

U to podemo kroz mjestance mimo zgrade, na kojoj je bio štit Sokola.

Pred zgradom stoji čovjek, jamačno gospodar. Upitam ga, da li nije možda ovdje kakav urarski dućan. Rekoh mu kakva nas je nesreća zadesila. Mjesto odgovora pozvao je svojega sinčića, zapovjedio mu nešto i za dva minuta podao mi lijepu srebrnu uru sa privjeskom — sokolićem.

Izvadio sam iz džepa zeleni oružni list i upitao ga, koliko moram založiti. Odklonio je i pokazao je prstom na moj sokolski znak veleći: »To mi je dostatno, zdravo, brate!«

Prizor je bio uslijed jakih kretnja tako jasan, da ga je razumio i moj Nijemac — i začuđen zahtijevao je razjašnjenja.

»Ako ne bih bio toga vidio, ne bih vjerovao,« kazao je. Dodao je jošte: »Znate, ne mogu vam reći zašto ali taj me prizor mnogo sjeća Crne Gore. Možda je bila to ponosna kretnja, kako je onaj čovjek pokazao na vaš znak, možda još nešto dubljega, što je možda skrito u vašem tajnom slavenskom značaju.«

Izmjerali smo i uzeli nacрте triju starinskih grobova te smo se sretno vratili opet u Ljubljano kasnome objedu. Među putom vratili smo sat. vlasniku.

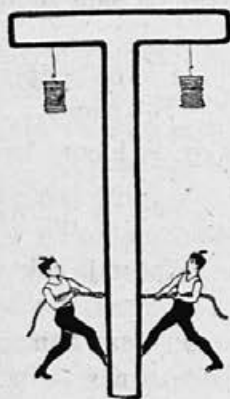
Kod zelja i kranjskih kobasica pripovijedao je Nijemac mojoj ženi o čudovitom učinku sokolskog znaka.

Iz češčine preložil N. PERKO:

Zakaj sem Sokol?

(Dalje.)

odeval kroj.

Na odločilni nastop je grofa presenetil. Rekel je odkrito, da ceni načelnikovo poštenost in izkušnost ter njegovo strokovno znanje, končno je izjavil, da dovoljuje, da še nadalje dela v Sokolu, da pa želi, da bi se v gradu ne vršili tajni sestanki.

Med tem so zavzele priprave za javno telovadbo popolnoma naše misli. Prvo nedeljo v juniju je bilo vreme krasno, razpoloženje slavnostno. Za današnjo javno telovadbo sem imel nov sokolski kroj. Oče ni ugovarjal temu niti najmanje. Ne morem povedati s kakšnim navdušenjem, s kako svetim čustvom sem si

Zdelo se mi je, da vidim pred seboj Jarkovega očeta in v svoji duši preživljam tisto navdušenje, tisto s svetostjo sokolske misli blagoslovljeno radost, ki jo je preživljal on, ko sem ga videl oblačiti sokolski kroj!

Šel sem na ulico, zatopljeno v sijaj spomladanskega solnca. S hiš so plapolale vesele barve naših narodnih zastav, na trgu je igrala godba — bil je promenadni koncert, povsod po ulicah polno ljudstva iz okolice, vsi praznično oblečeni in veselih obrazov. Med potjo sem srečal nekaj bratov in obstali smo skupaj na trgu, da bi poslušali godbo. Bilo je pol desetih. Ob 10. uri smo imeli zbirališče v telovadnici.

Godba je zaigrala zmes narodnih pesmi. Igrala je »Kje dom je moj?« Ljudje so se odkrivali, petje se je razlegalo po trgu. Toda komaj smo odpeli pol kitice, že je bilo tu 12 orožnikov. Prepovedali so godbi igro, razganjali so narod, nas so hoteli zapreti, toda iz strahu pred ljudstvom so se zadovoljili, da so zabeležili naša imena.

Točno ob 10¹/₄ uri smo šli naproti okoliškimi društvom. Ustavili so nas orožniki, češ, da na dovoljenem programu dopoldne ni nikakega spreveda. »Je tam pozdrav gostov!« je rekel br. starosta.

»Da, toda ne spreved po mestu k pozdravu gostov,« so odvrnili orožniki.

Ljudje so se zbirali, iz množice se je oglašalo godrnjanje zoper orožnike, ki so začeli zapirati nezadovoljneže. V narodu je nastalo osupnenje, ki pa se je naenkrat spremenilo v vihar.

Zastopnik okrajnega glavarja je brzojavno poklical eskadron dragoncev. Prišel je ob 2. uri popoldne, zasedel trg in sosednje ulice. Javna telovadba je bila z ozirom na javni red prepovedana. Načelnik in starosta društva sta bila v sokolskem kroju aretirana in odpeljana na sodnijo, od koder sta bila izpuščena šele zjutraj drugega dne.

Na pritožbo poslancev je bila dovoljena slavnost za prvo nedeljo v avgustu. Takoj zvečer pred slavnostjo so se pripeljali državni in deželni poslanci, da bi se prepričali o ogroženem redu v češkem mestu po čeških Sokolih. Takoj zjutraj so zasedli orožniki trg in vse k njemu vodeče ulice.

K pozdravu okoliških društev so se podali vedno trije člani našega društva in en poslanec. Tokrat so vsa društva prišla že do 8. ure zjutraj v mesto. Ob 10. uri je bil slavnostni spreved v narodni dom. Navdušenje naroda, zlasti ljudstva iz okolice je bilo velikansko. Poljubljali so nas in objemali, metali cvetice, vpitja ni bilo konec. Pred narodnim domom je spregovoril poslanec Fandrlík. Govoril je o svobodi naroda, o Sokolstvu, ki je poklicano zasigurati narodu prostost in svobodo. Navdušenja ljudstva ni mogoče popisati z besedami, zlasti, ko je godba zaigrala »Hej Slovani!« in je zaorila pešem iz tisoč grl.

Poslanec Fandrlík je bil za svoje besede obtožen veleizdaje, kapele, vsi staroste, načelniki in nekateri člani odbora prisotnih društev

so bili obtoženi. Enako tudi godci zaradi hujskanja, ki so ga zakrivil, ker so igrali, oziroma dali povod za petje prepovedane veleizdajniške pesmi »Hej Slovani!« Rezultat veleizdajniškega procesa je bil: staroste, načelniki in kapelnik so bili obsojeni vsak na globo 10—20 zlatov, ostali so bili oproščeni. Poslancu Fandrlíku niso mogli do živega zaradi njegove imunitete kot poslanec.

(Dalje prih.)

Slovensko-hrvatski tolmač.

Kroj = odora, svečano odelo; oče = otac; ni ugovarjal = nije se protivio; povedati = reći; s kakšnim = s kakvim; zdelo = činilo; oblačiti = odevati; šel sem = išao sam; s hiš = s kuća; plapolale = vijale se; barve = boje; potjo = putem; srečal = sreo; nekaj = nekoliko; smes = smesu, venac; odpeli = otpevali; razganjali = raste-rali; naproti = u susret; spreveda = povorke; godrnjanje = mrmljanje; zoper = protiv; okrajnega = kotarskoga; šele = tek, jedva; vedno = uvek; zlasti = naročito; objemali = grlili; metali = bacali; vpitja = vike; nekateri = nekoji; godci = sviraci, glazbinci; hujskanje = huckanje; oziroma = odnosno; petje = pevanje; prepovedane = zabranjene.

ЉУБОМИР ЈАНЧИЋ :

Соколи смо! . . .

Соколи смо, — дичимо се тиме,
Обилића потомци смо ми!
Како нам је само лепо име!
Ох, за њега гинућемо сви!
Лака срца, лаке су нам жеље
И у души увек нам весеље.

Гласно песму запевајмо своју!
Радост нек нам на лицима сја!
Ај, сви нек се диве храбром соју, —
Домовина да незна за стра'. —
Ај сви нек се диве храбром соју!

Напред само сложено и весело,
Искра нек се разбукти у плам!
Што је добро нек приђе у дело,
Ајд' јуначки, није Соко сам!

Sokolič — komita.

lato solnce je sipalo v vročem poletju 1914. leta svoje žarke na svobodno Srbijo. Zelená brda, ovita v rumen solnčni pajčolan, so imela obrnjena svoja lica proti Beogradu. Tukaj je bilo vse na nogah. Narod je tekal sem in tjà, križali so se težko nato-vorjeni vozovi, žvižgali in trobili so hitri avtomobili po beogradskih ulicah.

Od vseh strani iz okoliških vasi so prihajali se-ljaki v svojih slikovitih narodnih nošah v kraljevo prestolico. Hiteli so, ali obrazi so jim bili mirni, in mirno so opazovali neprijetno mestno drdranje in

vrvenje.

Na nekaj velikega se pripravlja mala Srbija. Vojska je izbruhnila.

Že korakajo kompanije, bataljoni, regimenti z godbami na čelu na fronto. Vzravnana so telesa vojakov, na obrazih ponos in pogum. Eni gredo na Savo in Drino, drugi na Donavo. Težka bo borba. Avstrija je desetkrat močnejša sila, toda mala Srbija ne klone in ne obupa. Pogumno naprej!

Zunaj Beograda, na brežuljku, stoji vojašnica. Pred njo zbira slavni komitski vojvoda, major P. prostovoljce-komite. Precej jih je že zbral. in še vedno prihajajo novi. Zbirajo se Srbi, ki so jih zdravniki spoznali nesposobne za vojaško službo, Slovenci, Srbi iz Avstrije in Hrvati, ki so prišli že pred vojno v Srbijo. Vpisujejo se v komitsko četo, da tudi oni branijo Srbijo in pomagajo osvoboditi Jugoslovane, ki ječe v avstrijskem robstvu. Vsak dobi puško, strelivo in bombe. Nekateri so oblečeni vojaško, drugi so v oblekah, v kakršnih so prišli.

Danes je zadnji dan vpisovanja. Jutri odkorakamo na bojno polje.

Po cesti, ki pelje k vojašnici, stopa dečko, ki mu je komaj 12 let, sam brez spremstva. Na glavi ima vojaško čepico. Pride do nas in vpraša po majorju. Ta je sedel pri mizi in pisal. Dečko pristopi k njemu, pozdravi ga po vojaško in ga nagovori: »Nimam matere, umrla je. Oče je vojak in je odšel včeraj na fronto, da brani domovino pred sovraž-nikom. Nimam ne bratov, ne sester. Sam sem ostal v bornem stano-vanju. Vem, da je vojska; prav zato sem se odločil tudi jaz, služiti domovinji v teh težkih dneh. Prosim vas, gospod major, sprejmite me v četo.«

Majorja so ganile dečkove besede. Pogladi ga je po glavi in dejal: »Veseli me tvoja ljubezen do domovine; odkritosrčen si in pogumen. Ampak poglej, v četi so sami starejši, veliki in močni ljudje. Premlad in premajhen si še, omagal boš na potu, zakaj težka je vojakova na-

loga. Vrne se v mesto k stricu ali teti, če jih imaš, bodi priden in pogumen, ljubi domovino vsikdar tako, kot si govoril. Žal mi je, ne morem te sprejeti.«

Dečku je šlo na jok, ampak le za hip. Odgovoril je neustrašeno: »Nikogar nimam, ne strica, ne tete; nimam se kam vrniti. Nisem pa tako slab, kot mislite, zakaj Sokolič sem, telovadec beogradskega sokolskega naraščaja. Znam redovne vaje, vem kaj so dvojni redovi, razvoj, na desno, na levo itd. Ne bom omagal, verujte mi. Hraber bom, Prosim vas, sprejmite me!«

Vsi smo začudeno gledali in poslušali pogumnega Sokoliča, ki je neprestano ponavljal svojo prošnjo.

Major je končno uslišal malega Dušana, tako je bilo ime dečku, rekoč: »Naj žive naši Sokoliči, ki tako iskreno ljubijo domovino. Sprejemem te v četo. Tu je čiča Mato, starejši in izkušeni komita; izročam te v njegovo varstvo. Poslušaj in ubogaj ga kot svojega očeta!«

»Hočem, gospod major, hvala lepa.«

Komita Mato je bil prileten človek. Velik je bil in močan. Lepa, črna brada je krasila njegov obraz. Pod orlovskim nosom so bile močne in dolge brke. Živahne oči pod visokim in vzbočenim čelom so izražale bistrumnost in naravno nadarjenost. Oborožen od nog do glave je vzbujal strah, pa vendar je bil plemenitega in dobrohotnega srca. Še pod Turkom se je boril za osvobojenje Srbov. Neštetokrat je zrl smrti v obraz. Vsi smo ga občudovali.

Odvedel je Dušana na svoje mesto v taborišče. Držal ga je za roko in ga vodil, kakor vodi skrben oče pridnega in ubogljivega sina. Vzel je puško v roke in razlagal Dušanu, ki je sedel poleg njega, njeno sestavo, delovanje in uporabo. Tudi s puškinimi naboji ga je seznanil. Ker je bila pešačka puška prevelika in pretežka, mu je preskrbel manjšo karabinko in ga na njej vadal meriti na različne razdalje. Govoril mu je tudi o raznih drugih stvareh iz vojaškega življenja. Prav posebno je Dušana zanimalo pripovedovanje o junaškem kraljeviču Marku, o nesvobodnih jugoslovenskih bratih in o kralju Matjažu in njegovi vojski. Čiča Mato ni poznal samo Srbije, ampak vso jugoslovensko zemljo, ki jo je držala Avstrija v suženjstvu. Dušan ga je verno poslušal in si vse dobro zapomnil.

»Za danes je dosti,« mu je dejal čiča Mato, »povedal ti bom še marsikaj zanimivega na potu na bojno polje in na bojišču samem. — Sedaj pa k drugi stvari. Razen šajkače na glavi nimaš na sebi še nič vojaškega. Tukaj imaš sedaj še puško in pas z nekoliko naboji. Pazi na stvari!« Preskrbel mu je nato še vojaško obleko in tako je postal Dušan popolnoma opremljen vojak.

Zvečer se je vlegel na tla pod milim nebom, poleg svojega varuha in trdno zaspal.

Sanjal je:

Dospel je na bojišče. Zajezdil je krilatega vranca, ki se je zagnal v čete divjih sovražnikov. Mahal je z zakrivljeno sabljo na desno in levo, padali so sovragi, vranec je pa dirjal naprej in naprej... V nebesnih višinah ga je spremljal ptič Sokol in mu kazal pot v sela in mesta, v doline in gore, kjer biva jugoslovenski rod. Osvobojeni bratje Srbi, Hrvati in Slovenci so sipali cvetja in lovorovih vencev na pot, po kateri je oznanjal svobodo... Ptič Sokol ga je dovedel do gore Triglav. Krožil je nad njo v velikih krogih, vranec pa je udaril s kopitom po triglavski steni, ki se je odprla. Velikanska dvorana v gori Triglav je bila napolnjena s spečimi vojaki. Kralj Matjaž in kraljevič Marko sta slonela za veliko kamenito mizo in dremala. Dušan je udaril s sabljo po mizi. Kralj Matjaž in kraljevič Marko sta dvignila glavi; vsa vojska je skočila na noge.

Dušan je zmagonosno naznanil: Bratje, ne spite, dani se, prinašam vam svobodo!...

Tedaj se je Dušan zbudil. Res se je daniło.

Kako je bilo dalje z Dušanom, vam povem prihodnjič.

(Konec prih.)

Slovensko-hrvatski tolmač.

Poletje = ljetó; pajčolan = koprena; solnčni = sunčani; tekal sem in tja = trčao amo, tamo; vas = selo; vojska = rat; godba = glazba; pogum = odvažnost; obupati = očajati; zunaj = vani; precej = dosta; že = več; prihajajo = pridolaze; zdravnik = lekar; prišli = došli; komaj = jedva; čepica = kapa; vpraša = upita; miza = sto; borno stanovanje = jedno, siromašno stanovanje; vem = znam; dejal = reče; ljubezen = ljubav; omagal boš = smalaksat ćeš; naloga = zadaća; priden = valjan; šlo je na jok = zaplakati; varstvo = okrilje; ubogaj = pokoravaj se; nečtetokrat = nebrojeno puta; seznanil se je = upoznao se; vaditi = vežbati; razen = osim; vojaška obleka = vojnička odora; zajezditi = uzjašiti; sovražnik = neprijatelj; odprla = otvorila; spečimi = spavajučim; zmagonosno = pobedonosno.

Sokoliči — Aleksandru.

(Brat Bato).

Korakoma.

Fran Jordan.

Ko - mu ro - ke na - še čvr - ste, ko - mu na - ša zdra - va rast
Naš ko - rak kre - pak in pro - žen, mi - sli na - ših dr - zna pot,

in po - no - sne na - še vr - ste ko - mu so e - di - na last?
du - še vzlet smel in po - bo - žen, ves ta So - ko - li - čev rod;

In po - no - sne na - še vr - ste ko - mu so e - di - na last?
du - še vzlet smel in po - bo - žen, ves ta So - ko - li - čev rod;

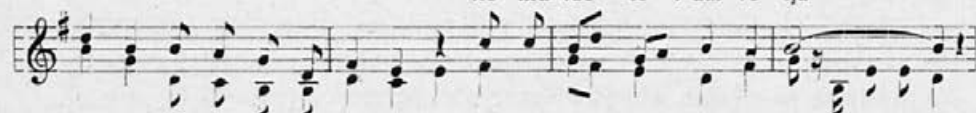
In po - gle - di na - ši ja - sni,
Ko - mu vse, kar smo in zna - mo,

na - ša mir - na, či - sta vest ———
kar se gib - lje v dnu sr - ca ———

In po - gle - di na - ši ja - sni, na - ša mir - na, či - sta vest,
Ko - mu vse, kar smo in zna - mo, kar se gi - blje v dnu sr - ca,

in ju - na - ška na - ša pest ———
ko - mu vse to v dar ve - lja ———

spe - vi do - mo - lju - bni gla - sni in ju - na - ška na - ša pest, ju - na - ška pest,
kar naj - bolj - še ga i - ma - mo, ko - mu vse to v dar ve - lja, naj v dar velja,

in ju - na - ška na - ša pest? ———
ko - mu vse to v dar ve - lja? ———

spe - vi do - mo - lju - bni gla - sni in ju - na - ška na - ša pest, ju - na - ška pest?
kar naj - bolj - še ga i - ma - mo, ko - mu vse to v dar ve - lja, naj v dar velja?

So - ko - li - či vsi smo Tvo - ji, A - le - ksan - der, nas i - maš,

ka - dar ho - češ v vo - lji Svo - ji, mi smo Tvo - ji, Ti si naš!

Mi smo Tvo - ji, Ti si naš! Ti si naš! Ti si naš!

C. HOČEVAR:

Rajalne vaje devetoric za ženski naraščaj.

Vaje so sestavljene na koračnico »Krasen pogled« za nastop na odru. Prihod poljuben; še bolje je, ako stoje telovadke na odru, ko se zastor dvigne, to velja zlasti za majhne odre.

Telovadke stoje v tristopih v tesnem sestopu; v globino pa v razstopu za predročenje (glej obrazec 1). Kot uvod se poje prvih 5 taktov pesmice.

7 8 9
4 5 6
1 2 3
1. obrazec.

I. del (1. kitica).

Vse: 4 korake naprej, s 4 koraki $\frac{1}{2}$ obrat v levo, 4 korake naprej, s 4 koraki $\frac{1}{2}$ obrat v levo.

Zunanje (1., 3., 4., 6., 7. in 9.): 16 korakov na mestu.

Znotranje (2., 5. in 8.): Obkrožijo svoje desne sosede (druga prvo, peta četrto itd.) z 8 koraki spredaj, da pridejo zopet na svoje prostore, nato nadaljujejo obkroževanje spredaj okoli levih sosed. Pot, ki jo prehodi v 16 dobah znotranja, ima podobo ležeče osmice ∞ .

Skupaj 8 taktov = 32 dob.

Nato se 1. kitica ponovi s sledečo spremembo: Prve 4 takte kakor zgoraj. Potem sledi:

Znotranje: 8 korakov na mestu (5. in 6. takt).

Zunanje: 2 prisunska koraka ven (leve na levo, desne na desno), 2 prisunska koraka nazaj v sestop (5. in 6. takt). (Glej obraz. 2.)

7 ← 8 → 9
4 ← 5 → 6
1 ← 2 → 3
2. obrazec.

Nato sledi na 7. in 8. takt: skupina:

Znotranje: Vzročiti pal. pol., pogled gor.

Zunanje: (desne) Izkoračna stoja z d. v stran — z levo odročiti gor hr. pol., z desno odročiti dol. hr. pol., (leve) nasprotno.

Skupina se sestavi na 3. dobo 7. takta in se zruši na 2. dobo 8. takta, in sicer: spetna stoja k notranji nogi — priročiti.

II. del. (2. kitica.)

Srednje: stoje 8 dob v »pozoru«.

Leve: obkrožijo z 8 koraki spredaj srednje.

Desne: obkrožijo z 8 koraki zadaj srednje (2 takta).

1. in 3. tristop: 4 odkorake v levo in 4 odkorake nazaj v desno.

2. tristop: 4 odkorake v desno in 4 odkorake nazaj v levo. (4 takti, 16 dob.) (Glej 3. obrazec.)

7 8 9 ←—
—→ 4 5 6
1 2 3 ←—

3. obrazec.

Druga skupina:

Znotranje: poklek z levo nazaj — predročiti dol hr. pol.

Zunanje: s $\frac{1}{2}$ obratom not v spetno stojo — predročiti gor hr. pol.

Skupina se sestavi na 1. in 2. dobo 7. takta in se zruši v spetno stojo in priročenje z obrazom naprej na 1. in 2. dobo 8 takta. Skupaj 8 taktov = 32 dob.

Prvih 6 taktov se ponavlja v nasprotno stran, t. j. leve obkrožujejo zadaj, desne spredaj:

1. in 3. tristop koraka v desno, 2. tristop v levo.

Prehod v križ, 7. takt:

2., 5., 8.: ostanejo na mestu.

1., 3., 7., 9.: prva: $\frac{3}{4}$ obrata v levo, tretja $\frac{3}{4}$ v desno, sedma $\frac{1}{4}$ obrata v levo, deveta: $\frac{1}{4}$ obrata v desno, obrati se izvrše proti 5. telovadki.

Nato naredo po 2 koraka naprej, da pridejo v križ.

4., 6.: napravita na 3. in 4. dobo 7. takta po 1 odkorak na ven, da napravita prostor 3. in 7. telovadki. (Glej 4. obrazec.)

8
9
4 7 5 9 6
1
2

4. obrazec.

8. takt: 1., 3., 7., 9.: obrat naprej.

III. del. (Trio.)

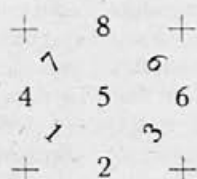
1., 3., 7., 9.: obkrožijo z 8 koraki 2., 6., 4. in 8., in sicer 1. in 3. na levo spredaj, 4. in 9. na desno. Ko pridejo na svoje prostore, so obrnjene proti srednji (5.) in si podajo roke v kolo.

Z 8 koraki obkrožijo vse 4 srednjo, da pridejo na svoje prostore. Sedaj se spuste, dajo roke v bok ter se s 4 koraki na mestu obrnejo proti točkam, kjer so se nahajale v 1. delu.

Nato 2 mala koraka proti omenjenim točkam in z 2 korakoma v levo $\frac{1}{1}$ obrat proti sredi, podajo roke v kolo. (12 taktov = 24 dob). (Glej 5. obrazec).

2., 4., 5., 6., 8.: stoje 8 dob na mestu. Nato druga 2 koraka naprej, s 4 koraki $\frac{1}{1}$ obrat v levo, 2 koraka naprej, 8 korakov na mestu; o s m a: s 4 koraki $\frac{1}{1}$ obrat v levo, 2 koraka naprej, s 4 koraki $\frac{1}{2}$ obrata v levo, 2 koraka naprej, 4 korake na mestu; č e t r t a: 2 odkoraka v desno, 2 odkoraka v levo, s 4 koraki na mestu $\frac{1}{2}$ obrat v desno, 4 koraki na mestu; š e s t a: 2 odkoraka v levo, 2 odkoraka v desno, s 4 koraki $\frac{1}{2}$ obrat v levo, 4 koraki na mestu; p e t a: stoji v »pozoru« 16 dob, nato z 8 koraki na mestu dva cela obrata na levo.

Na zadnjo dobo si podajo vse roke v kolo. (12 taktov = 24 dob). (Glej 5. obrazec).

5. obrazec.

Vse razen 5.: se obrnejo za $\frac{1}{2}$ obrata v levo in napravijo 4 izmenske korake naprej okoli 5., pričnejo z levo nogo. Na zadnjo dobo 16 takta napravijo vse $\frac{1}{1}$ obrat v levo, nato zopet 4 izmenske korake naprej na svoje prostore. Na zadnji zlog spustijo roke, priročijo in se obrnejo s $\frac{1}{1}$ obratom v levo.

Od h o d: Pesem se poje še enkrat od začetka do konca brez ponavljanja.

Vse razen 5.: odročijo z levo (notranjo) roko, desno odročijo dol hr. pol., korakajo enkrat okoli 5. Nato korakajo vse za 2., ki zavije na mestu, kjer je stala 8. telovadka, poševno na levo za oder in priroči, druge ji sledijo v redu: 1., 4., 7., 8., 9., 6., 3., 5. P e t a stoji v spetni stoji, roke v vzročenju, se priključi pri odhodu za oder kot zadnja in priroči.

Opomba: Pesem »Krasen pogled« se nahaja v Druzovičevi Pesmarici III. del. Poje naj se v živahnem koračnem tempu.

V 1. in 2. delu je na vsako $\frac{1}{2}$ 1 korak. Pri »trio« se tempo pospeši tako, da je vsaka $\frac{1}{2}$ 1 korak. Koraki v stran ali prisunski koraki se delajo vedno na dve dobi.

Priprave za vsesokolski zlet. Red predzletnih dni se je zaradi lažjega potovanja iz oddaljenejših krajev nekoliko izpremenil. Dne 16. julija je določena predskušnja za glavni nastop v zletnih dneh in sicer zato, da bodo vsi prednjaki in načelniki natančno poučeni glede nastopa k prostim vajam. Obvezno se morajo udeležiti te predskušnje člani in članice obeh ljubljanskih žup, dalje vsi načelniki in prednjaki bližnjih žup, to je iz Slovenije, po mogočnosti pa tudi ostali prednjaki in načelniki. — Dne 23. julija je nastop vsega sokolskega naraščaja iz Jugoslavije. Naraščaj (moški in ženski ter moška in ženska deca) mora dospeti v Ljubljano na predvečer 22. julija, ker se prično takoj zjutraj tekme moškega in ženskega naraščaja. Po tekmah je glavna skušnja za popoldanski nastop. Dopoldne izprevod (povorka) naraščaja po mestu, popoldne javna telovadba. Zvečer gledališka predstava. V ponedeljek dne 24. julija dopoldne ogledovanje mesta, popoldne mladinska zabava in izleti po Sloveniji. Društva, ki hočejo prirediti s svojim naraščajem izlete po Sloveniji, morajo do 1. julija javiti zletnemu odboru število izletnikov in kraj, kamor nameravajo prirediti izlete. — Dne 6. avgusta je nastop dijaštva in vojaštva. Dijaki morajo priti dne 1. avgusta v Ljubljano, ker so dne 2., 3., 4. in 5. avgusta skušnje za nastop. Dijaki dobijo brezplačno stanovanje, hrano pa po nizki ceni. Vozne cene po železnicah bodo najbrže znižane na četrtino. Tudi za dijake so določene gledališke predstave in izleti po Sloveniji. Dijaki, ki se nameravajo udeležiti izletov, se morajo prijaviti najkasneje do 1. julija. — Vzpored zletnih dni ostane neizpremenjen. Določene so že podrobnosti za razne prireditve v zletnih dneh. Važno za vse udeležnike je, da se pravočasno prijavijo. Prijave se sprejemajo samo do 1. julija. Po tem času se vse prijave za nastop zavrnejo. Kdor hoče torej sodelovati na vsesokolskem zletu in v predzletnih dneh, se mora odločiti do 1. julija in se potem svojega

društva prijaviti zletnemu odboru, ker le na ta način bo mogoče preskrbeti za vsakega vse potrebno glede hrane, stanovanja itd. — Delo na telovadišču dobro napreduje. Telovadišče je skoro izplanirano, okrog pa se hitro stavijo tribune in garderobe. — Po zadnjih poročilih, ki so došli iz Prage, se udeleži našega naraščajevega dne 23. julija tudi večje število češkega naraščaja. Vsaka češka sokolska župa pošlje v Ljubljano po nekaj svojih naraščajnikov. Z veseljem pozdravljamo ta sklep češkega Sokolstva, ki nam priča, da se ne strašijo naši severni bratje ne truda, ne stroškov, kadar je treba pokazati sokolsko ljubav.

Akademija naraštajaj i djece Sokolskog društva u Válpovu. Na Cvjetnu nedjelju, dne 9. travnja bila je prva naša priredba, na kojoj je naš sokolski pomladak nastupio samostalno, bez sudjelovanja članstva. Time su djeca pokazala rezultate obilnog i intenzivnog rada kroz zimsko doba u vježbaonici.

Poslije 3 sata popodne krenula je iz Sokolane prema dvorani Hrvatske čitaonice, duga povorka naših malih Sokolića i Sokolica, pod vodstvom svog načelnika i starješine. Na čelu povorke nastupila je prvi puta svirajući naša novoosnovana fanfara. Usprkos kiše, raspoloženje je bilo vedro! — Akademiju je otvorio starješina br. Majstorović kratkim proslovom, te su odmah zatim naraštajci odvijezbali Oče naškove Proste vježbe za naraštaj. Poslije djevojčica, koje su efektno izvele Burge štalerjeve vježbe s ukrašenim obručima za ljubljanski slet, krasnoslovio je mali Andrišić pjesmu »Sokoliću«. Nato su naraštajci pokazali neke elementarne vježbe na konju, dok je skupina, izvedena na konju, izazvala buru pljeska. Pet naraštajki, vježbale su Pozenelove ritmičke proste vježbe za ljubljanski slet, kod kojih su gledaoci uživali u gracijoznosti i gipkosti kretnji i stavova sestre Katice. Raspored je završen Pivkovom »Makom vom žetvom«, koju je složno izveo muški pomladak na opće zadovoljstvo gledalaca

i prednjaka. Mali ostri zapovjednik Muschaus bio je predmetom općeg divljenja. Sve je vježbe pratila na glasoviru gđa. Saša Hajnrih. — Vježbe su bile primjereno dobro izvedene, te su djeca pokazala vidljiv napredak od lanske. — Samo napred, moji Sokolići i Sokoličice, jer u Vama je naša budućnost. Zdravo! — Brat Ferdo.

Sokolsko društvo I v Ljubljani je priredilo dne 7. maja »Mladinsko popoldne«, pri katerem je nastopil z bogatim vzporedom samo sokolski naraščaj tega društva. Deklamacije, petje in telovadni nastopi so tvorili 12 točk vzporeda, ki je trajal nad eno uro. Pevski zbor ženskega naraščaja je zapel poljske in hrvaške pesmi pod vodstvom svojega pevovodje br. Petrovca, ki je spremljal pesmi na klavirju. Petje je bilo ubrano in čisto, posebno so ugajale hrvaške narodne, ki jih je zaključila »Le pa naša domovina«. Brezhibne so bile tudi deklamacije: Domovini, Dedek pripoveduje, Skorec in Trojna pomlad. Mala deklamatorja Urbančič in Lumbar sta prednašala pesmi s takim občutkom in poudarkom, da smo občudovali njun pogum in razumevanje za deklamiranje. Slaparjeva iz ženskega naraščaja je pokazala izvrsten spomin, ki jo pri dolgi odi Domovini ni zapustil niti za trenutek, posebno ljubko je izvršila svojo nalogo mala Lovšetova iz vrst ženske dece. Voditelji naraščaja so pokazali, da imajo ne samo skrb za telesno vzgojo, ampak da nudijo mladini tudi duševnega razvedrila, kar za služi pohvale. — Ženski naraščaj je nastopil s prostimi vajami za vsesokolski zlet. Težke vaje, a v zvezi temu so bili gibi izvedeni prav dobro, le v skladnosti so spore četka dekleta nekoliko popustile, pozneje pa je bila tudi skladnost dobra, četudi so bile vaje težje, menda gre ta nedostatek na rovaš bojzljivosti, ki se rada pojavi v začetku nastopa. Ženska deca je izvajala vaji s ploščami. Tu pa je trema spremljevalke na klavirju nekoliko pripomogla, da vaje niso šle tako, kakor si jih želimo. Vaje s palicami so bile skoraj brezhibne, pogled naj ne bo obrnjen na tla temveč naprej, pri predklonu vleknjen križ, pa bodo odpravljene zadnje hibe. Proste vaje moškega naraščaja so bile prav dobre — izvzemši malenkosti. Skladnost je

bila dobra, ležne opore so bile izvedene pri večini telovadcev izborno, sploh so po večini posamezni gibi odgovarjali vsem predpisom. — Poleg za vsesokolski zlet predpisanih vaj je pokazal naraščaj še dve posebni vaji v dokaz, da ne dela samo za zlet. Ženska deca je izvajala na narodno pesem »Škrjanček poje« rajalni nastop. Pevajoč pesem, so z različnimi koraki in poskoki izvedle lahke gibe z rdečimi solnčniki. Vsa vaja je bila za to nežno mladino precej utrudljiva, dovršile pa so jo glede na starost povsem dobro. Občinstvo jih je privabilo po dolgotrajnem ploskanju še enkrat v dvorano in zopet je zapel »skljanček«. Akademijo je zaključil moški naraščaj s sestavo »Mornar«, to je deloma rajalni nastop, deloma simbolične proste vaje, katerih gibi spominjajo na opravila mornarjev. Nastop in izvedba gibov sta bila brez napak. — Prav dostojno je proslavil naraščaj pomladansko slavlje, vadi telji so pokazali resno in neutrudljivo voljo pri vzgoji mladine za bodoče Sokole. Žal, da zaradi premajhnega prostora ni mogel nastopiti ves naraščaj, da bi bil dokazal svoje delo, ki ga je izvršil med zimo. Toda za to bo prilike letos še dovolj, saj je pred durmi naš I. vsesokolski zlet. b.

Nove knjige.

Dr. Pivko in Schaup: Telovadba. 2. zvezek. Izdala Slovenska šol. Matica v Ljubljani 1921. Cena 8 Din. — S tem drugim zvezkom je zaključena sistematično obdelana telovadna tvarina I. stroke Tyrševega telovadnega sestava. Knjiga nam priča, kako obširna je snov prve stroke, koliko vaj in sestav je mogoče izvajati samo iz te stroke. Posebno koristen bo pregled o rajalnih vajah in raznih korakih, ki ga doslej še nismo imeli. Knjigo, ki je v prvi vrsti namenjena šolski telovadbi, naj pregledajo tudi vsi sokolski prednjaki in prednjačice. Dobiva se pri Jugosl. Sokolskem Savezu v Ljubljani.

Bit misli sokolske. Sa češkoga preveo dr. Božo Vinković. Ljubljana 1922. Izdala Jugoslov. Sokolska Matica. Cena 10 Din. — 11 člankov znanih čeških sokolskih pisateljev vsebuje knjiga, ki je namenjena sokolskim prednjakom in onim članom, ki se hočejo izvežbati za prednjake. Knjigo

je izdala Česka Obec Sokolska kot pravo za prednjačke izpite, zato se v njej nahajajo najpotrebnejša navodila, ki jih mora poznati vsak sokolski prednjak. Članki niso tehniške vsebine, pač pa razlagajo sokolsko misel iz duševne, idejne in prosvetne strani. Knjigo naj z vso pazljivostjo čitajo naši naraščajniki predno prestopijo v članske vrste. Tu bodo našli vse one zlate nauke, ki usposobijo vsakega za pravega Sokola. Zadnja dva odstavka pripovedujeta o prvi pomoči pri nezgodah in o govorništvu, kolikor je to potrebno za sokolske prednjake. Knjižica je precej obširna, zato bi bilo prav umestno, da ima tudi kazalo o vsebini, posebno še ker je zadnji list ostal prazen, torej ni primanjkovalo prostora. — Knjiga se naroča pri Jugoslov. Sokolskem Savezu v Ljubljani, Narodni dom.

Andrej Rape: Mladini. VII. zvezek: Ujedinjenje. S 5 slikami. Ljubljana 1921. V založbi Društva za zgradbo učiteljskega konvikta je izšel nov zvezek mladinske knjižnice izpod peresa znanega mladinskega pisatelja Andreja Rapeta. Na 116 straneh prinaša mnogo zabavnih kakor tudi poučnih povestic, med katere so vpletene ljubke pesmice. Najboljši del knjige je nedvomno prvi, po katerem nosi knjižica ime, to je Ujedinjenje. Izmed pesmi so najlepše: Pesem neodrešenih, Naglji rdeči, Brez tekme in Trije bratje. Jedro vsega dela je pa dramatičen prizor »Ujedinjenje«. Nastopajo Slovenec, Srb, Hrvat, ki v svojem govoru izražajo veselje nad osvoboditvijo domovine. Iz vzadja pa se v njih pogovor vmeša duh kralja Samo, ki pripoveduje o prvih bojih Slovencev za svojo svobodo. Njemu sledi duhovi koroškega vojvode, Ljudevita Posavskega, Otokarja II, Matija Gubca, Vodnika in na koncu preminulega kralja osvoboditelja, ustanovitelja Jugoslavije Petra I., ki je dovršil stoletno delo vsega naroda Dramatični prizor, ki nam pri malih potrebah na kostumih tako lepo slika razvoj narodne

misli od početka do osvoboditve, se bo nedvomno udomačil pri mladinskih prireditvah, zlasti naraščajevih akademijah. Sezgajte po knjigi in poskusite! Cena vezani knjigi je 9 Din.

Srbske narodne pripovedke, preložil Fran Erjavec. Ljubljana 1922. Cena 18 Din. Precej obsežna knjiga vsebuje 30 pripovedk, v katerih nastopajo razne živali, ki so dobre ali hudobne na pram človeku. Nekatere pripovedke so prav mične in vesele, druge zopet žalostne. Za našo mladino so jako primerne in jih priporočamo zlasti naši sokolski deci. Knjiga se naroča v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

Iz uredništva. Br. Kovačić iz Osijeka nam piše, da so ga razveselile vaje, ki jih prinaša naš list in so namenjene za vadbena naraščaja, posebno so se mu prikupile vaje z rutami na narodne pesmi. Nato nas pa nekoliko pokara, ker nismo priobčili glasbe k vajam. Mi popolnoma soglašamo z bratom Kovačićem in bi jako radi priobčili tudi napev k tem pesmim, toda to nam zavzame preveč prostora v »Sokolšču«. Izdajati prilogo k »Sokolšču« je pa v današnjih razmerah jako draga stvar. Zato predlagamo vsem našim naročnikom, da pridobi vsakdo enega novega naročnika na »Sokolšču«, mi bomo pa zato k letošnji zadnji (12.) številki priložili prilogo, v kateri bodo natisnjeni vsi napevi k vajam, ki smo jih že priobčili in ki jih nameravamo še priobčiti v vsaki prihodnji številki. Na ta način bo ustrezno Vam in nam. Zdravo!

Iz upravnništva. Vse naročnike Sokolstva vljudno prosimo, da nam pošiljajo naročnino pod tistim imenom, pod katerim dobivajo list, ali saj navede naj vsakdo, za koga je plačana s poslanim zneskom naročnina. Dostikrat dobivamo od sokolskih društev naročnino za več naročnikov skupaj. V takem slučaju naj se navedejo imena onih, za katere se je list plačal. Uprava.

Klavirska partitura za godbo k vajam s ploščami za žensko deco se dobi pri Jugoslov. Sokolskem Savezu v Ljubljani za 10 Din. Istotam se dobijo tudi **glasovi za godbo na pihala k prostim vajam članov** za I. jugoslov. vsesokolski zlet. Glasovi za godbo k prostim vajam članic bodo gotovi v 14 tih dneh.